

Khu Đề xuất Bảo tồn Biển Hải Vân-Hòn Sơn Trà

Tên khác:

Hải Vân-Sơn Trà

Tỉnh:

Thừa Thiên Huế và Thành phố Đà Nẵng

Diện tích:

27.416 ha

Tọa độ:

16°04' - 16°19' N, 107°58' - 108°13' E

Vùng sinh thái nông nghiệp:

Bắc Trung Bộ và Duyên hải Nam Trung Bộ

Có quyết định của Chính phủ:

Không

Đã thành lập Ban Quản lý:

Chưa

Đã được xây dựng kế hoạch đầu tư:

Không

Đáp ứng các tiêu chí của VCF:

Không

Đáp ứng các tiêu chí xã hội:

Không

Báo cáo đánh giá nhu cầu bảo tồn:

Không

Kế hoạch quản lý:

Không

Đánh giá công cụ theo dõi:

Không

Có bản đồ vùng:

Không

Lịch sử hình thành

Hải Vân-Hòn Sơn Trà có tên trong danh sách các khu đề xuất bảo vệ trên biển của Bộ KHCNMT (cũ) năm 1998 (Nguyễn Chu Hồi *et al.* 1998). Trong danh sách này, khu đề xuất bảo tồn biển Hải Vân-Hòn Sơn Trà bao gồm ba vùng nằm ở phía nam của huyện Phú Lộc, tỉnh Thừa Thiên Huế là đảo Sơn Trà, Phá Lãng Cô và Bắc Hải Vân (xem Phiếu thông tin Bắc Hải Vân). Tổng diện tích của khu đề xuất được đưa ra xấp xỉ từ 6.000 ha đến 7.000 ha (Nguyễn Chu Hồi *et al.* 1998).

Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB, 1999) cũng đã chọn Hải Vân-Hòn Sơn Trà là một trong những khu được xem xét để đưa vào hệ thống các khu bảo vệ ven biển. Trong đề xuất của Ngân hàng ADB thì khu đề xuất là Hải Vân- Hòn Sơn Trà, bao gồm cả khu đề xuất văn hoá lịch sử Nam Hải Vân thuộc Thành phố Đà Nẵng. Tổng diện tích khu đề xuất bảo tồn là 27.416 ha bao gồm 25.390 ha đất liền và 2.026 ha biển.

Chi cục kiểm lâm tỉnh Thừa Thiên Huế (2003) hy vọng rằng khu bảo tồn biển Hải Vân - Hòn Sơn Trà sẽ được thành lập khi tuyến đường hầm xuyên qua đèo Hải Vân hoàn thành.

Địa hình và thủy văn

Khu đề xuất Hải Vân-Hòn Sơn Trà nằm giữa đầm phá Cầu Hai phía tây nam của tỉnh Thừa Thiên Huế và vịnh Đà Nẵng. Khu đề xuất nằm ở phần cuối phía đông của dãy núi Trường Sơn nhô ra biển bao gồm cả đèo Hải Vân, đây là đèo cao nhất trên tuyến Quốc lộ 1A từ Hà Nội đến Thành phố Hồ Chí Minh. Độ cao trong vùng dao động khá lớn, điểm cao nhất thuộc núi Hòn Chay cao 1.413 m, và điểm thấp nhất thuộc phần biển có độ sâu tới khoảng 15m.

Sơn Trà là hòn đảo nhỏ có diện tích khoảng 150 ha, nằm cách điểm mút nhô ra biển của đèo Hải Vân dưới 1 km. Điểm cao nhất trên đảo là 230 m. Đầm Phá Lãng Cô còn được biết đến với tên là vùng đầm lầy Lập An. Đầm Phá Lãng Cô nằm phía bắc đèo Hải Vân với diện tích khoảng 1.500 ha và có nguồn nước được cung cấp bởi các con sông bắt nguồn từ sườn phía Bắc của đèo Hải Vân.

Đa dạng sinh học

Đèo Hải Vân có tầm quan trọng đặc biệt vì đây là một ranh giới địa sinh vật giữa khu hệ động thực vật miền bắc và miền nam Việt Nam. Đối với nhiều loài sinh vật trên cạn, đèo Hải Vân là ranh giới giới hạn phân bố phía bắc hoặc phía nam của chúng. Ảnh hưởng trên đối với các loài sinh vật sống ở biển chưa được nghiên cứu.

Khu Đề xuất Bảo tồn Biển Hải Vân-Hòn Sơn Trà

Rừng tự nhiên ven biển ở đây được bảo vệ tốt, thảm thực vật ưu thế bởi các loài như Dung *Symplocos longifolia* và Dẻ *Lithocarpus nebulorum* (ADB 1999). Tuy nhiên phần lớn diện tích trên đèo là rừng trồng, phổ biến là keo lá tràm *Acacia auriculiformis*, keo tai tượng *A. mangium* và thông *Pinus* sp. (Vũ Văn Dũng, 2000).

Hệ sinh thái biển trong vùng đa dạng. Đã có 23 loài san hô và 70 loài cá được phát hiện ở các dải san hô ngầm dọc theo vùng thềm biển phía bắc đèo Hải Vân và xung quanh đảo Sơn Trà. Các dải rong biển, thảm thực vật thủy sinh phân bố chủ yếu ở đầm phá Lăng Cô với các loài ưu thế *Halophila ovalis*, *Thalassia hemprichii*, *Halodule pinifolia* và *Zostera japonica* (ADB 1999).

Các vấn đề về bảo tồn

Hiện tại có hai trạm bảo vệ trong vùng, một thuộc tỉnh Thừa Thiên Huế và một thuộc Thành phố Đà Nẵng. Lực lượng như vậy hiện tại không đủ khả năng để bảo vệ toàn bộ diện tích khu đề xuất trên đất liền cũng như trên biển. Đe dọa đến tài nguyên rừng trên đất liền bao gồm khai thác gỗ, săn bắn. Nguồn tài nguyên thủy sản cũng đang bị khai thác quá mức, với việc sử dụng các phương pháp đánh bắt hủy diệt hệ sinh thái như thuốc nổ. Tại đầm phá Lăng Cô, hiện đang phát triển nghề nuôi trồng thủy sản nhưng chưa được quy hoạch hợp lý (ADB 1999). Ngoài ra, gần đây đã có nhiều báo cáo về tình trạng san hô bị khai thác để bán làm quà lưu niệm tại Thành phố Đà Nẵng (N. Cox *in litt.* 2003).

Khu đề xuất nằm giữa vùng dân cư rộng lớn của tỉnh Thừa Thiên Huế và Thành phố Đà Nẵng, có Quốc lộ 1 chạy qua, khả năng thâm nhập vào vùng để khai thác lâm hải sản khá dễ dàng. Hơn nữa Thành phố Đà Nẵng đã được chọn để phát triển thành một trong ba trung tâm kinh tế lớn trong cả nước sau TP Hồ Chí Minh và Hà Nội. Kết hợp những yếu tố trên đặt ra những thách thức lớn cho công tác bảo tồn của vùng.

Các giá trị khác

Đây là vùng có phong cảnh đẹp, có tiềm năng cao về du lịch vì nó có vị trí nằm gần với hai trung tâm du lịch lớn là Huế và Đà Nẵng Giao thông thuận tiện, dễ dàng tiếp cận đến khu vực.

Các dự án có liên quan

Không có thông tin.

Đánh giá nhu cầu bảo tồn

Nhu cầu bảo tồn chưa được tiến hành đánh giá.

Kế hoạch quản lý

Kế hoạch quản lý chưa được xây dựng.

Sự phù hợp với các tiêu chí VCF

Hải Vân - Hòn Sơn Trà không phù hợp với các mục đích đầu tư của VCF do đây không phải là khu rừng đặc dụng.

Tiêu chí	Sự phù hợp
A _I	
A _{II}	
B _I	
B _{II}	
B _{III}	
C _I	
C _{II}	

Thể hiện các nhu cầu xã hội

Chưa có báo cáo thể hiện nhu cầu xã hội.

Tiêu chí	Sự phù hợp
A	
B	
C	
D	

Tài liệu tham khảo

ADB (1999) Draft coastal and marine protected areas plan. Hanoi: Asian Development Bank.

Nguyen Chu Hoi, Nguyen Huy Yet and Dang Ngoc Thanh (1998) "Scientific basis for marine protected areas planning". Hai Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In Vietnamese.

Khu Đề xuất Bảo tồn Biển Hải Vân-Hòn Sơn Trà

Nguyen Huy Yet and Chu Van Thuoc (1997)
"Investigation and evaluation of biological diversity
and potential for conservation of Son Cha island". Hai
Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In
Vietnamese.

Khu Đề xuất Bảo tồn Biển Hải Vân-Hòn Sơn Trà